

Ետսի *Կար*
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

ԳՅՈՒՄՐԻ

«Ֆեստիվառ» երաժշտական փառատոնի տարբերանշանը ոգեշնչված է Մարտիրոս Սարյանի «Հայաստան» կտավից:

Սարյանական արտահայտիչ գույները փոխանցում են հայաստանյան վառ ամառային տրամադրությունը՝ «Ֆեստիվառ»-յան շունչը:

Այս ամառ ԿԳՄՍ նախարարությունը և Առաջին ալիքը հրավիրում են քեզ Գյումրի՝ համտեսելու տեղական արտադրանքը, այցելելու թաքնված և հայտնի անկյուններն ու վայելելու համերգային ծրագիրը:

ԳՅՈՒՄՐԻ, ՅՈՒՆԻՍԻ 27

12:00 - Տեղական արտադրանքի տոնավաճառ

Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Վարդանանց հրապարակին հարակից Աբովյան փողոցում

12:00 - համերգ Շիրակի մարզի արտիստների և խմբերի մասնակցությամբ Վարդանանց հրապարակին հարակից Աբովյան փողոցում

19:30 - Թաթա Սիմոնյան. մենահամերգ
Նվագակցում է Կարեն Սևակ բենդը

ՈՐ ՉԵՍ ԳՅՈՒՄՐԻՈՒՄ ԵՎ ՀԱՐԱԿԻՑ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ

Գյումրու Ժողովրդական ճարտարապետության և քաղաքային կենցաղի թանգարանը հայտնի է նաև «Ձիթոզոցն տուն» անունով: Թանգարանը ներկայացնում է Գյումրի քաղաքի կենցաղապայույան ժամանակաշրջանի վարքերն ու բարքերը, սոցիալ-տնտեսական կյանքը և հոգևոր մշակույթը: Կազմված է 2 մասնաշենքից՝ արևելյան մասնաշենքում ներկայացված են Հայաստանում իր տեսակով եզակի քաղաքի մակետը և կենցաղապայույմ առավել հայտնի արհեստները, իսկ արևմտյան մասնաշենքում՝ քաղաքի մշակութային կյանքը և մեծահարուստ ու միջին խավի ալեքայուցիների կենցաղը:

Հասցե՝ ք. Գյումրի, Հաղթանակի պող., 47
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30

Մարիամ և Երանուհի Ասամազյան քույրերի պատկերասրահում գտնվում է նրանց գեղանկարչական, գրաֆիկական, խեցեգործական աշխատանքների հավաքածուն՝ մոտ 620 բնօրինակ աշխատանք: Գործում է 1987 թվականից: Թանգարանում կարող եք ինտերակտիվ կերպով ծանոթանալ քույրերի արվեստին՝ «հայտնվել նկարի ներսում», 3D կրկնօրինակների և այլ դետալների օգնությամբ լիովին պատկերացնել նկարի կառուցվածքը, փորձարկել կտավի ստեղծման նույն գործիքները՝ կտավ, վրձիններ, յուղաներկ:

Հասցե՝ ք. Գյումրի, Աբովյան 242
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30

Գյումրու պատմության թանգարանը այցելուներին ծանոթացնում է Կումայրի-Ալեքսանդրապոլ-Գյումրու պատմությանը: 1980 թ. ստեղծված թանգարանում գտնվում են Գյումրու քաղաքային կյանքի կարևոր ոլորտներին առնչվող քառադիկ ցուցանմուշներ՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների վերաբերող փաստաթղթեր, արհեստագործական նմուշներ, լուսանկարչական սարքերի և պատկերների հավաքածու, մշակութային նմուշներ՝ գրականություն, կերպարվեստ, թատրոն, երաժշտություն և աշուղական արվեստ:

Հասցե՝ ք. Գյումրի, Վարդանանց 1, Կենտրոնական հրապարակ
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30

Ավետիք Իսահակյանի տուն-թանգարանը սկսել է գործել 1975 թ. հոկտեմբերից՝ ի պատիվ Վարպետի ծննդյան 100-ամյակի: Հենց այս տանն է ծնվել ու իր պատանեկությունն անցկացրել Իսահակյանը: Թանգարանում կարելի է տեսնել մեծանուն գրողի աշխատասենյակը, թոևրատունը, որտեղ ծնվել է Ավետիքը, մոր տարազը, վարպետի կոստյումը և ամօրյա զանազան իրեր, որոնք ներկայացնում են Գյումրու կենցաղը:

Հասցե՝ ք. Գյումրի, Վարպետաց 91
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30

Միեր Մկրտչյանի տուն-թանգարանը գործում է 2006 թ. դեկտեմբերի 20-ից: Թանգարանում կարելի է զգալ Ֆրունզիկի արվեստի շունչը, տեսնել մեծանուն արտիստի բեմական հագուստները, լուսանկարներ, գեղեր և անձնական իրեր: Այցելուների ամենաիրեյի նմուշներն են կոմոդը՝ «Մեր մանկության տանգոն» ֆիլմից, երաժշտական գործիքը՝ «Նվագախմբի տղաները» ֆիլմից, և տակառիկը՝ «01-99» կինոնկարից: Այստեղ պահանվել են Միեր Մկրտչյանի ձեռքով արված ծաղրանկարներ, պատկերներ, նամակներ, փաստաթղթերի նմուշներ:

Հասցե՝ ք. Գյումրի, Շ. Ռուսթավելու 30
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30

Հովհաննես Շիրազի հուշատուն-թանգարանում պահպանվում և ցուցադրվում են գրողի անձնական իրերը, ձեռագրերը և տպագիր գործերը: Մեծ արժեք են ներկայացնում հատկապես նշանավոր արվեստագետների՝ Մերգեյ Փարաջանովի, Արա Շիրազի, Սիփան Շիրազի, Մասիս Շիրազի, Լուսին Ազուլեցու և այլոց՝ բանաստեղծին կամ թանգարանին նվիրաբերված աշխատանքները: Հուշատուն-թանգարանը իր դռներն այցելուների համար բացել է 2003 թ.:

*Հասցե՝ ք. Գյումրի, Վարպետաց 101
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30*

Իլյուզիաների թանգարանում համարված են կրթությունը և ժամանցը, զավեշտ և զարմանքը, իրական և հեքիաթը, կասկածներն ու վաստերը: Տեսողական խաբկանքը, ֆիզիկայի օրենքներն ու երկրաչափական պատկերներով առաջադրանքները մարդկանց ստիպում են բացահայտել աշխարհը նորովի: Թանգարանում ցուցադրված 50 նմուշները՝ հիմնված ֆիզիկայի, մաթեմատիկայի, հոգեբանության վրա, առաջին հայացքից սովորական են թվում, բայց իրականում «կախարդական» սենյակներ են, որտեղ կարելի է զարմանալ և զվարճանալ:

*Հասցե՝ ք. Գյումրի, Շիրակացի 50 ա
Հուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30*

Սուրբ Տրթ Վերջ եկեղեցին (Սուրբ Աստվածածին եկեղեցի) կառուցվել է 1874-1886 թթ.: Էքմիածնի Մայր Տաճարի հետ մեկտեղ՝ այս հոգևոր կենտրոնն Արևելյան Հայաստանի այն բացառիկ եկեղեցիներից է, որը երբեք չի դադարեցրել իր գործունեությունը: Շատերը հավատում են, որ եկեղեցին պահպանվել է այնտեղ պահվող սրբապատկերի շնորհիվ, որում պատկերված է Սուրբ Մարիամն իր յոթ վերջերով: Այն գտնվում է Գյումրու Վարդանանց հրապարակում:

Սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցին կառուցվել է 1860-ականներին ԱՍԻԻ մայր տաճարի նմանությամբ: Եկեղեցու ճարտարապետը Թադեոս Անտոկյանն է, իսկ փայտի աշխատանքները ղեկավարել է վարպետ Մանուկ Պետրոսյանը: Խորհրդային տարիներին եկեղեցին ծառայել է որպես ֆիլիարմոնիայի դահլիճ: 1988 թ. երկրաշարժի ժամանակ եկեղեցին մասամբ ավերվել էր: Տարիներ տևած վերանորոգումից հետո այն կրկին գործում է:

Սև բերդը (ամրոց) կառուցվել է 1820-ականների վերջերին՝ ռուս-պարսկական պատերազմի ավարտից անմիջապես հետո՝ կայսրության հարավային սահմաններն ամրացնելու նպատակով: Սև բերդը կառուցվել է ամրոցաշինության դասական օրինակով: Ամրոցի համար ստորգետնյա ուղիներ են կառուցվել դեպի ներկայիս Մայր Հայաստան հուշարձանը և Կարմիր բերդը: Բերդը միշտ օգտագործվել է ռազմական նշանակությամբ, սակայն երբևէ օտար հարձակումների չի ենթարկվել: Հետագայում վերանորոգվել է և օգտագործվում է որպես բազմաֆունկցիոնալ մշակութային կենտրոն:

«Հին վարսավիրանոց» հիմնադրվել է Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի առաջին օրերին, իսկ կողոխող պահել է մինչ այսօր. այստեղ ոչինչ չի տրաքվել՝ այցելուի աթոռից մինչև վարսավիրի մասին ցուցանակ: Մինչև այսօր ջուրը տաքացնում են դուլերով և ջրաեռուցիով, իսկ վարպետները հպարտանում են իրենց սանրի կամ սափրիչի տարիքով: Մազ կտրող Էլեկտրական սարքեր կան, որ արդեն 45 տարեկան են: Վարսավիրանոցը միայն տղամարդկանց համար է: Այն մշտապես զբոսաշրջիկների ուշադրության կենտրոնում է:

«Վառեն-մարեն» արվեստանոցը հիմնադրվել է 2021 թ., գտնվում է «Մեր մանկության տանգոն» ֆիլմից հայտնի պատշգամբի դիմաց: Այստեղ անցկացվում են կավագործության վարպետաց դասեր, ցուցադրվում են գյուղերից հայտնի գեղանկարիչների աշխատանքներ: «Վառեն մարենը» հին թաղամասին նոր շունչ է հաղորդում: Զաղաքի այցեքարտն է դարձել «Forever in Gyumri» անունների ինտերակտիվ պատը, որը համախմբել է տարբեր երկրներից ժամանած շուրջ 50.000 մարդկանց, որոնք խաչքառի սկզբունքով մեկի անվան տառից շարունակել են իրենց անունները կազմելով համաշխարհային տոհմաճառ:

Հասցե՝ ք. Գյումրի, Աճեմյան 2
Յուլիսի 27-ին բաց է 10:00-19:30

Արփի լիճ ազգային պարկը ստեղծվել է 2009 թ. Ցավախիչ-Շիրակ բարձրավանդակի ուրույն կենսաբազմազանության պահպանման համար: Գտնվում է Ամասիայի և Աշոցքի տարածաշրջաններում: Ազգային պարկը զբաղեցնում է մոտ 25 հազար հա տարածք: Այստեղ է գտնվում հայկական որդրի ամենամեծ գաղութը աշխարհում և գանգրափետուր հավալուսնի միակ բնակավայրը Հայաստանում: Տարածքում կան մոտ 670 տեսակ բույսեր՝ խոլորձ, թրաշուշան, հիրիկ, կակաչ, շուշան, որոնց մի մասն էնդեմիկ են:

ԳՐԸՇՈՒՄ Ե ՀԱՏՈՒԿ ԵՐԹՈՒՐԻ

Երեբրույք տաճարը եռանավ բազիլիկ տիպի հայկական քրիստոնեական եկեղեցի է: Այն գտնվում է Շիրակի մարզի Անիպեմզա գյուղի մոտ՝ Ախուրյան գետի ձախ ափին: Հիմնվել է քրիստոնեության վաղ շրջանում (4-5-րդ դարերում) հեթանոսական մեծյան տեղում: Երեբրույք անվանումն առաջացել է մատաղ անելու հեթանոսությունից մնացած սովորությունից: Այն կառուցված է Անիի բաց նարնջագույն տուֆից: Պահպանվել է կիսավեր վիճակում:

ԳՐԸՇՈՒՄ Ե ՀԱՏՈՒԿ ԵՐԹՈՒՐԻ

Հառիճավանքը հնագույն միջնադարյան հայկական վանքերից է, գտնվում է Շիրակի մարզի Հառիճ գյուղում: Ամենահին շինությունը 7-րդ դարում կառուցված Ս. Գրիգոր եկեղեցին է: Նրան կից կան 13-րդ դարում կառուցված երկհարկանի աղոթարաններ: Վանքի գլխավոր եկեղեցին կառուցվել է Չաքարե և Իվանե եղբայրների հրամանով 1201 թ.: Հուշարձանը պարուրված է Նուրբ զարդաքանդակներով: Շինությունն առանձնանում է իր պարզությամբ և կառուցման կատարելությամբ: Վանքը եղել է նաև գիտական և կրթական կենտրոն:

ԳՐԸՇՈՒՄ Ե ՀԱՏՈՒԿ ԵՐԹՈՒՐԻ

Մարմաշենի վանական համալիրը գտնվում է Շիրակի մարզի Մարմաշեն գյուղից 2 կմ դեպի հարավ-արևմուտք՝ Ախուրյան գետի ձախ ափին: Այն դարեր շարունակել էղել է Շիրակ գավառի հոգևոր-վշակութային կենտրոններից մեկը: Կառուցվել է 10-րդ դարում Վահրամ Պահլավունու օրոք, կառուցումը տևել է 41 տարի: Մարմաշենի վանքը բաղկացած է մի քանի եկեղեցուց, տևտեական կառույցներից և օժանդակ շինություններից, որոնցից պահպանվել են հինգ եկեղեցիները և այլ կառույցներ:

ԳՐԸՇՈՒՄ Ե ՀԱՏՈՒԿ ԵՐԹՈՒՐԻ

ՄՐՃԱՐԱՆՆԵՐ ԵՎ ՌԵՍՏՈՐԱՆՆԵՐ ՓՅՈՒՄԻՈՒՄ

<p>«ԳԵՐՔԵԳԻ ԶՈՐ» («ԳԿԻ ԶՈՐ») Չերքեզի կիրճ +374 99 01 15 20</p>	<p>«ԱՐԵՉԱԿ» Աբովյան 242 +374 98 44 10 88</p>	<p>«ԱՐԱՔԱ» Գորկու 25 +374 93 03 32 38</p>
<p>«ՅԱՂԻ ՀԱՌԻՄ» Ռիժկովի 6/5 +374 31 25 24 63 +374 77 09 08 34</p>	<p>«ԱՆԻ» Աբովյան 133/2 +374 94 09 03 09</p>	<p>«ՉԸՎՈՐԳ» ՊԱՏՏՐՈ ՏՈՒՆ Տիգրան Մեծի 11/3 +374 77 02 30 25</p>
<p>«ՀԻՆ ՀԱՅՄԱՍԱՆ» Աբովյան 246 +374 77 43 28 02</p>	<p>«ԱՆՈՒՔԱՐԱՆ» Սայաթ-Նովայի 1 +374 91 70 76 76</p>	<p>«ԻՄՊԵՐԻՎԱԼ» Խրիմյան Հայրիկի 2/6 +374 98 44 40 44</p>
<p>«ՔՈՒՅԱ ԵՎ ՄԵՐԻ» Ռիժկովի 5 +374 93 64 46 45</p>	<p>«ՇԻՐԱԳ» Գայի 1 +374 43 01 02 00</p>	<p>«ZERO» Ռիժկովի 2 +374 94 95 94 95</p>
<p>«ԿՈՒՄԱՅՐԻ» Աբովյան 246/6 +374 91 43 41 21</p>	<p>«ԿՈՍՄՈՒՄԱ» Գարեգին Նժդեհի 26/10 +374 93 36 34 44</p>	<p>«ԳԵՄԼՅԱՆԿԱ» «Մայր Հայաստան» Խուշահամալիկի տարածքում +374 98 43 65 43</p>
<p>«ՊՈԼՈՑ ՍՈՒՎՈՐԳ» Ջիվանու 75 +374 31 23 45 11</p>	<p>«GGH BY CHECKIL» Ռուսթավելու 27 +374 41 11 14 20</p>	<p>«ՄԻՆԵՆԻՈՒՄ» Խրիմյան Հայրիկի 46 +374 98 15 70 60</p>
<p>«ՖԱՅՏՈՆ» Հարթաճաճակի 3 +374 98 10 20 10</p>	<p>«ՀԱՅՁԱԹ» Գորկու 50/8 +374 94 77 70 67</p>	<p>«ՆԱԸ ԴՎՈՐ» Շարա Տայան 2/6 +374 94 98 79 72</p>
<p>«ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎՍԿԻ» Աբովյան 218 +374 44 11 51 55</p>	<p>«ՆՈՒՌ» Ռիժկովի 5/6 +374 33 10 44 33</p>	<p>«ՀԱՅՏԱՌՈՆ» Հարթաճաճակի 1/1 +374 43 05 08 08</p>
<p>«ՔԱՍՏՈՐՄԱ» ՇՈՓ ԵՎ ՈՐԻՆ ԲԱՐ Ռուսթավելու 29/1 +374 77 53 51 07</p>	<p>«ԿԱՍՎԱՏԱ» Պոռոշյան 77/4 +374 77 77 00 81</p>	<p>«ՔԼԱՆՇ» Գայի 17, 1/1 +374 93 07 89 26</p>
<p>«ՊԻՅՅԱ ԶԱԳ» Ռիժկովի 3/2 +374 31 25 70 77</p>	<p>«ՏԻՈՐԱՆ ՄԵԾ» Տեղյան 143 +374 77 07 45 74</p>	<p>«ԴՎԻՆ» Շիրակացու 16/1 +374 77 89 68 65</p>
<p>«ՊՈՆՏԻԿ-ՄՈՆՏԻԿ» Սայաթ-Նովայի 7 Աբովյան 248 +374 98 66 55 77</p>	<p>«ԻՊԻԹ» Ալեք Մանուկյան 8 +374 93 95 50 59</p>	<p>«ՎԱՆԱՏՈՐ» Գորկու 70 +374 31 25 01 92</p>
<p>«ՏՐԵՅՅՈՒ» Ռիժկովի 6 +374 31 25 05 60</p>	<p>«ԿՏՈՐ ՄԸ» Գայի 14 +374 93 94 50 99</p>	

ԿԵՑԱՎԱՅՐԵՐ ԳՅՈՒՄՐԻՈՒՄ

«ԶԻՆՁ»

Իսահակյան 122ա
+374 77 11 17 01

«ՕԼԻՄՊ»

Միեր Սկրտչյան 49
+374 93 43 10 59

«ԳՅՈՒՄՐԻ»

Գարեգին Նժդեհի 5/10
+374 98 03 94 55

«ԱՐԱՔՍ»

Գորկու 25
+374 93 03 32 38

«ԲԵՆԻՆ ԱՐՏ»

Հաղթանակի պողոտա 25
+374 31 25 76 59

«ԳԱՐՈՒՆ»

Մարմաշենի խճուղի 1
+374 99 20 28 00

«ԳՈՂՂ»

Մոսկոնս Խորենացու 15
+374 44 77 55 50

«RO METRO»

Գյուլբուր Կենտրոնական
հրապարակ Արագածի 2/8
+374 93 27 22 20

«CENTRAL»

Գործարանային 65/1
+374 77 21 16 51

«21 ՈՐՈՍՍ» (21 ROOMS)

Շիրազի 33
+374 33 02 10 00

«ՎԻԼԼՍ ԿԱՐՍ»

Աբովյան 182
(Ռուսթավելու խաչմերուկ)
+374 93 58 17 81
+374 99 46 83 57

«SESIL»

Ս. Համբարձումյան 26/4
+374 98 59 77 99

«ՖԵՆԻՍԱ»

Շիրակացու 13/10
+374 94 46 83 57

«ՌՈՍՏՈՍ»

Գորկու 58
+374 77 42 43 41

«ՎԱՆԱՏՈՐ»

Գորկու 70
+374 31 25 01 92

«ԷԹՆՈ»

Ռիժկովի 4/9
+374 98 02 84 84

«VALE»

Վ. Սարգսյան 30/1
+374 95 11 11 77

«APARTMENTS HAYAT»

Լալայան 2/22
+374 93 92 10 99

«ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ»

Գորկու 84/1
+374 31 26 37 77

«ՎԻԿՏՈՐԻԱ ՊԼԱՑԱ»

Աբովյան 244/1
+374 43 29 00 03

«ՇԻՐԱԳ ՊԼԱՑԱ»

Շահումյան 105
+374 44 70 02 00

«CHIEF HOTEL»

Աբովյան 248
+374 99 31 05 10

«JAZZ HOTEL»

Ռիժկովի 3
+374 31 24 70 77
+374 99 35 70 77

«ԱՆԵՔՍԱՆԴՐԱՊՈԼ ՀՈԹԵԼ ՓԱԼԱՍ»

Մայակովսկու 70
+374 94 46 83 57

«ՆԱՆԵ»

Գարեգին Նժդեհի 1/5
+374 31 25 51 51

«ARATTA»

Զըրը Զըրըրյան 139
+374 93 48 07 80

«ԼԱՅՍԱ»

Ալեք Մանուկյան 2/1
+374 94 862686

«ԱՈՒՆԵԿԻՆՈ»

Ազնավուրի 1
+374 31 23 53 73,
+374 91 41 87 17

«ԻԳԻԹ»

Ալեք Մանուկյան 8
+374 41 27 71 77

«ԳՐԱՆԴ ՀՈԹԵԼ»

(Grand Hotel Gyumri
by Apricot Hotels)
Աբովյան 218
+374 44 35 00 11

«ՄԱՆԻՖԵՏՍ»

Ղարսի խճուղի 8
+374 98 11 10 60

«ARMOON»

Ղորղանյան 81
+374 94 96 99 65

«ՈՍԿԵ ԲԼՈՐ»

Օզանյան 16 (մանկական
երկաթուղու տարածք)
+374 31 25 81 24
+374 77 64 64 94

«ԿՈՍՄՍ»

Գարեգին Նժդեհի 26/10
+374 60 68 44 44

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 10-ԻՆ «ՖԵՍՏԻՎԱԼ»

գրասաշրջային-երաժշտական փառատոնը իջևանում մեկ հարկի տակ կհավաքի հայ և վրացի արտիստներին՝

Էրիկ Կարապետյան, Դաթո Խուլջաձե և Նուցա Թոփուրիա: Հայ-վրացական համերգային ծրագիրն իրականացվում է Հայաստանի և Վրաստանի հանրային հեռուստաընկերությունների գործակցությամբ:

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 24-ԻՆ ֆեստիվալայան ռիթմերը կհասնեն Եղեգնաձոր, որտեղ տեղի կունենա «Լադանիվա» խմբի համերգը:

